

HRVATSKI SABOR

KLASA: 740-01/25-01/30

URBROJ: 65-25-2

Zagreb, 18. prosinca 2025.

Hs**NP*740-01/25-01/30*65-25-2**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 16. prosinca 2025. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio sve zastupnike Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Zagreb, 16. prosinca 2025.

KLASA:
URBROJ:

Hs**NP*740-01/25-01/30*6532-2-25-1**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Prijeto:	18-12-2025		
Klasifikacijski oznaka	740-01/25-01/30	Org. jed.	65
Uredbeni broj	6532-2-25-1	Pril.	Vrijednost
		1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Temeljem članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine", br. 81/13., 113/116., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20.i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog Zakona o dopuni Kaznenog zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u ime Kluba sudjelovati u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, određeni su svi zastupnici Kluba zastupnika SDP-a.

PREDSJEDNIK KLUBA ZASTUPNIKA SDP-a

Siniša Hajdaš Dončić

KLUB ZASTUPNIKA SDP-a U HRVATSKOM SABORU

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Zagreb, prosinac 2025.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 — Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Republika Hrvatska je u posljednjih deset godina svjedočila sustavnom porastu relativizacije totalitarnih ideologija, posebno ustaške simbolike, koja se pokušava javno normalizirati, politički opravdati ili prikazati kao prihvatljiv oblik identiteta. Najvidljiviji primjer takve opasne normalizacije jest pozdrav „Za dom spremni“, koji se redovito pojavljuje na javnim okupljanjima, sportskim događanjima i na društvenim mrežama te djeluje kao okidač za govor mržnje i prijetnje prema pripadnicima nacionalnih manjina, posebno srpskoj i židovskoj zajednici.

Takvo ponašanje ugrožava hrvatski ustavni identitet te predstavlja realnu prijetnju javnom poretku, ljudskim pravima i sigurnosti. Riječ je o simbolima i pokličima čija je povijesna jedina funkcija bila opravdavanje i provedba sustavnog nasilja, deportacija, progona i ubojstava ljudi na temelju njihove rase, vjere, etničke pripadnosti, porijekla ili drugih karakteristika. Time se ne narušava samo javni red i mir — time se otvara prostor ekstremizmu.

Kazneni zakon mora jasno i nedvosmisleno odgovoriti na ovakve pojave. Prekršajne sankcije u mnogim slučajevima nisu bile dovoljne, niti su imale odvraćajući učinak, što je dovelo do ponavljanja i širenja društveno opasnog ponašanja. Ovom dopunom Hrvatska se usklađuje s demokratskim standardima europskih država koje jasno štite ustavne vrijednosti i dostojanstvo žrtava nacizma, fašizma i kolaboracionističkih režima.

2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Predloženom dopunom Kaznenog zakona uvodi se jasna, precizna i stroža kaznena odgovornost za svako javno veličanje, promoviranje ili propagiranje fašističkih, nacističkih, ustaških ili četničkih pokreta i režima putem simbola, pozdrava, pokliča, slogana, odora, oznaka ili bilo kojeg drugog oblika javnog iskazivanja, kada je takvo ponašanje prikladno potaknuti nasilje ili mržnju prema određenoj skupini ljudi ili pojedincu.

Predloženom dopunom se dodatno razrađuje odredba članka 39. Ustava prema kojem je zabranjeno i kažnjivo svako pozivanje ili poticanje na rat ili uporabu nasilja, na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju ili bilo koji oblik nesnošljivosti.

Dopuna je usklađena i s praksom Europskog suda za ljudska prava koji dosljedno potvrđuje da sloboda izražavanja ne štiti govor mržnje, veličanje totalitarnih režima, niti ponašanje koje

ugrožava sigurnost građana. Dakle, dopuna ne ograničava legitimne oblike izražavanja — ona sankcionira isključivo djelovanje koje ima za cilj poticanje mržnje i nasilja.

3. Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Nitko u demokratskoj državi koja je članica Europske unije i Vijeća Europe ne smije bez posljedica javno isticati simbole režima koji su počinili genocid, masovna ubojstva, etnička čišćenja i sustavnu diskriminaciju. Ne smije postojati pravni vakuum koji omogućava da se povijesni zločini koriste kao politički alat ili da se njima zastrašuju manjinske zajednice.

Zbog svega navedenog, dopuna Kaznenog zakona nužno je, odgovorno i civilizacijsko rješenje koje štiti hrvatski ustavni poredak, međunarodni ugled države i sigurnost svih građana. Ovo je i moralna obveza Republike Hrvatske.

Hrvatska je na povijesnoj prekretnici: ili će se odlučno suprotstaviti svakoj formi ekstremizma i mržnje, ili će dopustiti daljnju eroziju demokratskih standarda. Predložena dopuna pokazuje da biramo demokraciju, poštovanje žrtava i europske vrijednosti.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna. Sredstva potrebna za izvršavanje ovog Zakona osigurat će se unutar već planiranih proračunskih okvira.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U članku 325. Kaznenog zakona iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko simbolom, pokličem, pozdravom, parolom, sloganom, oznakom, slikom, načinom pozdravljanja, odorom ili na drugi način javno veliča ili promovira fašistički, nacistički, ustaški ili četnički pokret ili režim na način koji je prikladan potaknuti nasilje ili mržnju prema skupini ljudi ili pripadniku skupine zbog njihove rasne, vjerske, nacionalne ili etničke pripadnosti, podrijetla ili boje kože ili kakvih drugih osobina.“

Dosadašnji stavci 2., 3., 4. i 5. postaju stavci 3., 4., 5. i 6.

Članak 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1. - Uvodi se jasna, precizna i stroža kaznena odgovornost za svako javno veličanje, promoviranje ili propagiranje fašističkih, nacističkih, ustaških ili četničkih pokreta i režima putem simbola, pozdrava, pokliča, slogana, odora, oznaka ili bilo kojeg drugog oblika javnog iskazivanja, kada je takvo ponašanje prikladno potaknuti nasilje ili mržnju prema određenoj skupini ljudi ili pojedincu.

Uz članak 2. – Odnosi se na stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE DOPUNJUJE

Javno poticanje na nasilje i mržnju

Članak 325.

(1) Tko putem tiska, radija, televizije, računalnog sustava ili mreže, na javnom skupu ili na drugi način javno potiče ili javnosti učini dostupnim letke, slike ili druge materijale kojima se poziva na nasilje ili mržnju usmjerenu prema skupini ljudi ili pripadniku skupine zbog njihove rasne, vjerske, nacionalne ili etničke pripadnosti, jezika, podrijetla, boje kože, spola, spolnog opredjeljenja, rodnog identiteta, invaliditeta ili kakvih drugih osobina, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko organizira ili vodi grupu od tri ili više osoba radi počinjenja djela iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko sudjeluje u udruženju iz stavka 2. ovoga članka, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(4) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko javno odobrava, poriče ili znatno umanjuje kazneno djelo genocida, zločina agresije, zločina protiv čovječnosti ili ratnog zločina, usmjereno prema skupini ljudi ili pripadniku skupine zbog njihove rasne, vjerske, nacionalne ili etničke pripadnosti, podrijetla ili boje kože, na način koji je prikladan potaknuti nasilje ili mržnju protiv takve skupine ili pripadnika te skupine.

(5) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. i 4. ovog članka počinitelj će se kazniti.